

“Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq” platforması təsis edilib

“InnoWeek - İnnovasiya həftəsi 2020” çərçivəsində Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi və Avropa İttifaqının təşəbbüsü ilə “Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq” platformasının yaradılmasına həsr edilmiş videokonfrans keçirilib. Nəqliyyat, rabitə və yüksək texnologiyalar nazirinin müavini Elmir Vəlizadə, Təhsil nazirinin müavini Firudin Qurbanov və Avropa Birliyinin Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Kestutis Jankauskas açılış nitqləri ilə çıxış ediblər.

Firudin Qurbanov:

“Qloballaşma şəraitində postindustrial cəmiyyətdə yeni çağırışlar - yeni yaranan rəqəmsal dünya ilə bağlıdır”

Təhsil nazirinin müavini F.Qurbanov seminar iştirakçılarını Təhsil Nazirliyi adından səmimiyyətə salamlayıb.

F.Qurbanov qeyd edib ki, qloballaşma şəraitində postindustrial cəmiyyətdə yeni çağırışlar - yeni yaranan rəqəmsal dünya ilə bağlıdır.

Hazırda dünya əhalisinin 62%-nin internetə çıxışı var, bu 4 milyard 500 milyon ətrafındadır və bunun da təxminən yarısı 2 milyard 250 milyon feysbukdadır. Hazırda ölkəmizin əhalinin 80%-nin internetə, 75%-nin isə yüksək sürətli internetə çıxışı var.

Belə yüksək inkişaf diqitalizasiyanın global tətbiqinə imkan yaradır (informasiyanın rəqəmsal formasına köçürülməsi).

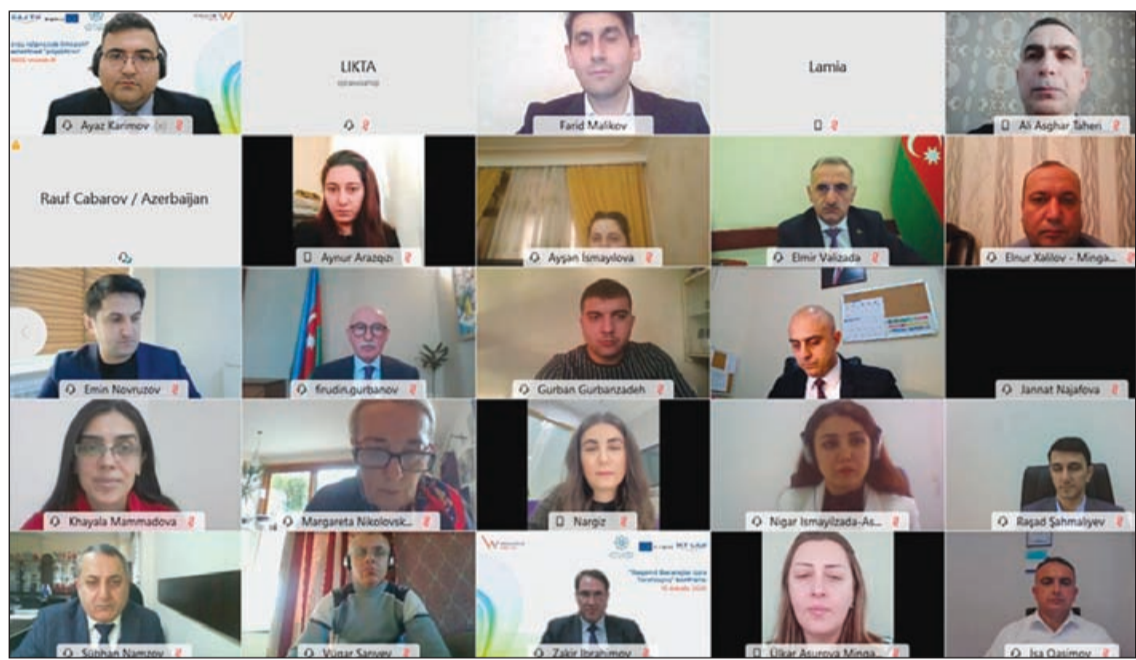
Bu baxımdan, son illər Təhsil Nazirliyi biliklərə əsaslanan iqtisadiyyata keçidin təmin edilməsində, milli innovasiya sisteminin formalaşmasında, cəmiyyətin innovativ səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqamətində müxtəlif qurumların iştirakı ilə geniş tədbirlər həyata keçirir.

COVID-19 pandemiyası bütün dünyada ənənəvi şəraitdən tam fərqli bir situasiya yaratmış, sosial-iqtisadi prioritetlərə yenidən baxılmasını zəruri etmişdir.

Azərbaycanda təhsilin fasiləsizliyinin təmin edilməsi istiqamətində çevik tədbirlər planlaşdırılmış və həyata keçirilmiş, teledərslər, onlayn dərslər, Virtual məktəb” layihəsi və distant təhsil vasitəsilə təhsilin əlçatanlığı təmin edilmişdir.

Ölkədə ən iri milli onlayn platforma olan “Virtual Məktəb” layihəsi həyata keçirilir. Platformada hazırda ümumi istifadəçi sayı şagirdlər üzrə 1,3 milyondan çox, müəllimlər üzrə 113 min, aktiv istifadəçilərin sayı isə 1 milyona çatıb. Layihə çərçivəsində müəllim və şagirdlər üçün açıq qeydiyyat, video və audio dərslərin təşkili, tədris cədvəllərinin tənzimlənməsi, qrup işlərinin təşkili, ev tapşırıqlarının təyinatı, qiymətləndirmə, dərşənkənar tədbirlər, mərkəzləşdirilmiş idarəetmə və nəzarət mexanizmləri kimi bir çox imkanlar təqdim olunur.

Eyni zamanda, peşə, orta-ixtisas və ali təhsil pillələri üzrə məsafədən tədris imkanları təqdim olunur. Hazırda, 38 ali təhsil müəssisəsində “Microsoft Teams” və “Cisco Webex” platformalarından ödənişsiz istifadə etməklə onlayn dərslər təşkil olunur. Onlayn dərslərə qoşulmaq üçün lazımı şəraiti olmayan müəllim və tələbələrin faydalanmaları üçün 17 region üzrə 28 məktəbdə internet-kompüter mərkəzləri fəaliyyət göstərir. Təhsil müəssisələri sözügedən platformalar vasitəsilə videobağlantı imkanı əldə edərək məsafədən təhsil vermək, müəllim-tələbə müzakirəsinin təşkili üçün interaktiv alətlərdən istifadə, sillabus,

mühazirə kimi müxtəlif dərslər materialları və daha böyük həcmli materialları ötürmək, təqvim aləti vasitəsilə onlayn dərsləri planlaşdırmaq, qrup işinin təşkili və qiymətləndirmə alətlərindən istifadə etmək kimi geniş imkanlardan faydalanıla bilər.

Azərbaycan dilli elektron məzunun yaradılması və tədrisdə innovativ mexanizmlərin tətbiqi istiqamətində Təhsil Nazirliyi tərəfindən www.e-resurs.edu.az, www.e-derlik.edu.az, www.video.edu.az portalları fəaliyyət göstərir ki, bu portallarda da davamlı olaraq yeni elektron dərslər, metodik vəsaitlər, interaktiv tapşırıqlar, ümumi və peşə təhsili üzrə teledərslər, peşəkar müəllimlərin video dərslər izahları, 3D animasiyalı videolar, STEAM üzrə video dərslər, “Khan Academy” dərsləri və qiymətləndirmə sistemli video dərslər əlavə olunur.

İnkişaf etmiş ölkələrin məktəb proqramlarının əsas trendi hesab olunan təhsilalanlara rəqəmsal bacarıqların öyrədilməsi zərurəti ölkəmizin ümumtəhsil şəbəkəsi üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu baxımdan, ölkədə şagirdlərin alqoritmik düşüncə, məntiq, layihə işləmə bacarıqlarının inkişafı və proqramlaşdırmanın əsaslarının öyrədilməsi məqsədi ilə “Rəqəmsal bacarıqlar” layihəsi həyata keçirilir. Layihə cari tədris ilində həm coğrafi, həm də müəllim və şagird sayı baxımından genişləndirilib. Belə ki, hazırda layihə Bakı, Sumqayıt, Gəncə, Mingəçevir, Biləsuvar, Şamaxı, Lənkəran, Şirvan, Şəki şəhər və rayonları üzrə 222 məktəbi və 100 mindən çox şagirdi əhatə edir. Layihə təhsilalanların İKT bacarıqlarına dərindən yiyələnməsinə, onların gələcəkdə informasiya məkanında sərbəst və məqsədyönlü fəaliyyətinə, rəqəbatqabiliyyətli və qeyri-standart düşüncə tərzinə malik şəxslər kimi formalaşmasına şərait yaradır.

Təhsil Nazirliyi tərəfindən Azərbaycanın ən böyük daxili təhsil şəbəkəsi olan Azərbaycan Təhsil Şəbəkəsinin əhatə dairəsi genişləndirilməkdədir. Belə ki, hazırda ümumi olaraq ölkə üzrə 4140

təhsil müəssisəsinin təhsil sisteminin korporativ İtranet və İnternet şəbəkələrinə çıxışı təmin edilib. ATŞ-yə qoşulmuş təhsil müəssisələri intensiv trafik tələb edən proqramlardan, videokonfranslardan və Təhsil Nazirliyinin Məlumat və Resurs Mərkəzində yerləşdirilmiş elektron tədris resurslarından sürətli və təhlükəsiz formada istifadə etmək imkanına malikdir. ATŞ-yə qoşulmuş təhsil müəssisələrində internet süzgücləmə sistemi tətbiq olunur ki, bu texnologiya internet-axtarış sistemlərində zərərli informasiyanın axtarışını məhdudlaşdırır və uşaqların zərərli məzmunundan maksimal müdafiəsini təmin etməyə imkan verir.

Qeyd etmək lazımdır ki, ölkədə təhsil sahəsinin idarə olunması və tənzimlənməsində vahid informasiya infrastrukturunu formalaşdır, təhsilin idarə edilməsində informasiya sistemləri istifadəyə verilir və səmərəli tətbiqinə nail olunur. Belə ki, hazırda vətəndaşlar üçün vahid şəxsi kabinet sistemi (portal.edu.az), təhsil pillələri üzrə informasiya sistemləri, məktəbəqəbul, işəqəbul, yerdəyişmə, sənədlərin tanınması üzrə elektron xidmətlər, verilənlərin emalı sistemi, elektron sənəd dövriyyəsi sistemi, anket və sorğular sistemi kimi geniş xidmətlər mövcuddur.

Bununla yanaşı, Təhsil Nazirliyi tərəfindən hər il təhsil sisteminin pedaqoji və inzibati-idarəetmə heyəti üçün İKT savadlılığının artırılması istiqamətində İKT-nin tətbiqi üzrə ixtisasartırma və stajkeçmə təlimləri keçirilir. Cari ildə İKT-nin əsasları, kommunikasiya və məhsuldarlığın artırılmasında “Microsoft Office” proqram təminatı, kibertəhlükəsizliyin əsasları, informasiya sistemlərindən istifadə kimi mövzuları əhatə edən təlimlərdə 25 min nəfər iştirak edib.

Həmçinin, Azərbaycan “Erasmus+” proqramı çərçivəsində həyata keçirilən “eTwinning Plus” layihəsində iştirak edir. Layihənin əsas məqsədi pedaqoji işçilər arasında ünsiyyəti artırmaq, əməkdaşlıq imkanları yaratmaq, digər ölkələrdən olan həmkarlar ilə birgə təhsilin inkişafı yönündə müx-

təlif layihələr icra etmək üçün şərait yaratmaqdır. Cari ildə layihədə Azərbaycanı ümumilikdə 524 məktəbin 1912 müəllimi 1751 təhsil layihəsi ilə təmsil edib. Pandemiya ilə əlaqədar mövcud karantin dövründə müəllimlər layihə üzrə yerli və beynəlxalq səviyyəli onlayn təlim və tədbirlərdə iştirak edirlər.

Nazir müavini qeyd edib ki, pandemiya və post-pandemiya dövründə gənclərin rolunun, biliklərinin, araşdırma qabiliyyətlərinin artması və müxtəlif sahələrdə global fəaliyyətə gənclərin cəlb edilməsi bizim əsas məqsədlərimizdən biridir.

Əminəm ki, olduqca əhəmiyyətli mövzuya həsr olunan tədbirdə müzakirə edilən önəmli məsələlər, çıxışlarda səsləndirilən dəyərli fikirlər və irəli sürüləcək təkliflər tədbirin işinə öz töhfəsini verəcəkdir.

Daha sonra “İnformasiya-Kommunikasiya Texnologiyalarının Tətbiqi və Tədrisi Mərkəzi” MMC-nin direktoru Rauf Cabarov “Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq” platformasının (Milli Koalisiya) yaradılması, prinsipləri, məqsədləri və perspektivləri mövzusunda təqdimat edib.

Konfransda “Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq” platformasının əsası qoyulub. Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin təşəbbüsü ilə yaradılan Tərəfdaşlıq Platforması təşəbbüsünə Təhsil Nazirliyi, İqtisadiyyat Nazirliyi, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi dəstək veriblər. Eləcə də, özəl tərəfdaşlar “Microsoft Azərbaycan” və “Azercell” şirkətləri bu tərəfdaşlığa dəstəklərini bildiriblər.

Qeyd edək ki, “Rəqəmli bacarıqlar üzrə tərəfdaşlıq” platforması rəqəmli bacarıqlar istiqamətində fəaliyyət göstərən bütün maraqlı qurumlar və təşkilatlar arasında əməkdaşlığın genişləndirilməsi, görülən işlərin əlaqələndirilməsi və eyni zamanda, rəqəmli bacarıqlar üzrə dövlət - özəl tərəfdaşlığının inkişafı məqsədilə yaradılır. Bu tərəfdaşlığa rəqəmli bacarıqlar sahəsi üzrə məşğul olan istənilən qurum qoşula bilər.